

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **V. D. H.**, zastoupeného Mgr. Štěpánem Svátkem, advokátem se sídlem Na Pankráci 820/45, Praha, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 155/SO, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 4. 2015, č. j. MV-27731-5/SO-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. července 2017, č. j. 15 A 56/2015 - 65,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Dne 6. 1. 2015 Ministerstvo vnitra zrušilo platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu podle § 87l odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, neboť žalobce nepobýval na území České republiky po dobu delší než

dva po sobě jdoucí roky. V záhlaví specifikovaným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra.

[2] Žalobce se obrátil na krajský soud, ten však žalobu zamítl jako nedůvodnou. Žalobce obecně namítal, že záznamy v cestovních dokladech Vietnamské socialistické republiky neodpovídají skutečnosti a reálně se na území České republiky nacházel. Podle soudu však bylo na žalobci, aby nabídl tvrzení a důkazy, že v jeho případě záznamy v cestovním dokladu nebo záznamy policie o vydaných cestovních dokladech neodpovídají skutečnosti.

[3] Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 562/2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex), mají členské státy povinnost cestovní doklady příslušníků třetích zemí při vstupu a výstupu systematicky opatřovat otiskem razítka. Není-li cestovní doklad státního příslušníka třetí země opatřen otiskem vstupního razítka, mohou se příslušné vnitrostátní orgány domnívat, že držitel nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky délky pobytu použitelné v dotyčném členském státě. Této úpravě odpovídají i povinnosti Policie ČR zakotvené přímo v zákoně o pobytu cizinců a bylo na žalobci, aby unesl břemeno tvrzení a důkazní týkající se nesouladu údajů v něm uvedených se skutečností. Žalobce se však o to ani nepokusil a nikdy konkrétně nespecifikoval, které údaje a proč jsou nesprávné. Pokud žalobce nenabídne vlastní verzi skutkového stavu zpochybňující dosavadní zjištění, nezbývá správnímu orgánu než z těchto dosavadních zjištění vycházet.

[4] Přiměřeností rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobce se prvostupňový správní orgán zabýval dostatečně a krajský soud jeho závěrům přisvědčil. Podle krajského soudu žalobce v průběhu správního řízení neposkytl správním orgánům důkazy, ani tvrzení nasvědčující hluboké intenzitě vztahu k České republice, resp. k jeho formální manželce J. V.. Žalobce je sice formálně ženatý s J. V., ale manželství neplní svůj účel již od roku 2005, kdy žalobce viděl svoji manželku naposledy. Proti namítanému zásahu do soukromého a rodinného života stojí zjištění správních orgánů, že žalobce na více než dva a půl roku Českou republiku opustil a případné vazby tak zcela evidentně výrazně oslabil.

[5] Závěrem soud konstatoval, že zrušení trvalého pobytu žalobce neznamená, že by nemohl požádat o jinou formu pobytu a do České republiky se vrátit.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[6] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (stěžovatel) včas podanou kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.).

[7] Podle stěžovatele krajský soud paušálně odmítl jeho námitky. Napadená správní rozhodnutí byla vydána na základě nedostatečně zjištěného stavu věci v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu a výhradně na základě procesně nepoužitelných důkazů. Ač to zákon výslovně neukládá, správní orgány se měly vypořádat s přiměřeností zrušení povolení k trvalému pobytu stěžovatele s ohledem na jeho soukromý a rodinný

život. Stěžovatel na území pobývá od roku 2002 a pobyt mu byl udělen za účelem sloučení rodiny.

[8] Jediným důkazem, ze kterého správní orgány vyšly, byly dva cestovní doklady Vietnamské socialistické republiky stěžovatele. Podle stěžovatele mohl být tento cestovní doklad maximálně skutečností podpůrnou, žalovaná ji však označila jako v podstatě jediný důkaz. Podle 108 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců nelze považovat cestovní doklad vydaný třetím státem za veřejnou listinou bez dalšího procesně použitelnou jako důkaz ve správním řízení. Stěžovatel tuto skutečnost namítal již ve správním řízení, žalovaná se však odvolala na čl. 13 vyhlášky ministra zahraničních věcí č. 98/1984 Sb., o Smlouvě mezi Československou socialistickou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou o právní pomoci ve věcech občanských a trestních, aniž by specifikovala, proč článek 13 na danou problematiku dopadá.

[9] Žalovaná v rozporu se základními zásadami správního řízení přenesla důkazní břemeno na stěžovatele, když konstatovala, že je na něm, aby prokázal, že na území přicestoval, a to navzdory tomu, že v cestovním dokladu nemá oražena výjezdová či příjezdová razítka.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření setrval na své dosavadní argumentaci a ztotožnil se s právním posouzením krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval splnění podmínek řízení, přičemž shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s., přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení přezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, kterou by se musel zabývat podle § 109 odst. 4 s. ř. s. z úřední povinnosti i bez námitky stěžovatele. Přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a vychází z relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[14] Stěžovatel toliko obecně namítá nepřezkoumatelnost z důvodu, že soud podle jeho názoru bez dalšího přisvědčil žalované. Krajský soud se však dostatečným způsobem věnoval všem v žalobě uvedeným námitkám, které přesvědčivým způsobem vypořádal v odůvodnění napadeného rozsudku. Z odůvodnění rozsudku krajského soudu je jednoznačně zřejmé, jaké skutečnosti soud považoval za rozhodné a současně je také seznatelné, z jakých důvodů žalobu zamítl. Námitka nepřezkoumatelnosti je proto nedůvodná.

[15] Se stěžovatelem bylo zahájeno řízení *ex offo p*odle § 87l odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, podle kterého „*ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení nepobývá na území po dobu delší než 2 po sobě jdoucí roky, za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života.*“

[16] V nyní projednávaném případě je klíčové vyřešit otázku, zda je vietnamský cestovní doklad veřejnou listinou. Pokud by soud přisvědčil námitce stěžovatele, že tomu tak není, pak by skutečně nesl břemeno důkazní o (ne)průkaznosti razítek v cestovním dokladu stěžovatele správní orgán, který *ex officio* zahájil řízení o zrušení trvalého pobytu. Pokud však zmíněný doklad lze považovat za veřejnou listinu, pak platí, že z něj správní orgány vycházejí, dokud účastník nepřinese důkazy, které by jeho správnost vyvrátily.

[17] Ustanovení § 108 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců definuje „cestovní doklady“ pro účely tohoto zákona. Odstavec 2 pak stanoví, že „[z]*a cestovní doklad podle odstavce 1 písm. b) lze pro účely tohoto zákona uznat veřejnou listinu vydanou cizím státem za účelem cestování do zahraničí, pokud z hlediska jejího provedení a jazyka, v němž jsou uvedeny údaje, odpovídá mezinárodním zvyklostem, její územní platnost zahrnuje území a lze z ní zjistit a) údaje o státním občanství cizince, b) údaje o jeho totožnosti, c) fotografii držitele, d) údaj o době platnosti.*“ Z tohoto ustanovení je tedy patrné, že byť byl cestovní doklad stěžovatele vydán cizím státem, na území České republiky s ním správní orgány mohly oprávněně nakládat jako s veřejnou listinou.

[18] Jelikož se presumuje správnost údajů, jež veřejná listina osvědčuje, žalovaný vycházel z otisků razítek, jež zaznamenávaly příchod stěžovatele na území schengenského prostoru. V této souvislosti lze ve shodě s žalovanou, jakož i krajským soudem, odkázat na znění čl. 10 Schengenského hraničního kodexu, podle kterého se doklady státních příslušníků třetích zemí po příjezdu na území schengenského prostoru systematicky označují razítky.

[19] Ve správním řízení tak bylo jednoznačně prokázáno, že se stěžovatel na území České republiky nenacházel nejméně v období od 2. 2. 2012, kdy vypršela platnost jeho starého pasu (přičemž stěžovatel se v té době podle své vlastní výpovědi již nacházel v zemi původu) až do 1. 10. 2014, kdy stěžovatel přicestoval do České republiky s novým pasem, jež byl označen razítky a o jehož vydání si v Hanoji žádal. Toto období nepřítomnosti stěžovatele na území (v délce dvou let a bez mála osmi měsíců) zjevně naplňuje podmínky stanovené v § 87l odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.

[20] Po celou dobu řízení stěžovatel toliko v obecné rovině brojil proti posouzení dokladů jakožto veřejné listiny, nepřinesl však jedinou konkrétní námitku, která by správnost údajů (alespoň v rovině tvrzení) spolehlivě vyvracela. Obecný výrok, že ne všechny doklady občanů třetích států jsou po příjezdu na území schengenského prostoru označovány razítky, neobstojí. Stěžovatel mohl například doložit letenky a jiné cestovní lístky, které by spolehlivým způsobem osvědčovaly, že se na území České republiky kdykoliv během období od 2. 2. 2012 do 1. 10. 2014 skutečně nacházel. Tak tomu ovšem stěžovatel neučinil.

[21] Co se týče namítaného zásahu do soukromého a rodinného života, z pohovoru během správního řízení vyplynulo, že se stěžovatel po dobu delší než dva roky zdržoval ve Vietnamu, kde se v roce 2013 dostavil k pohovoru v Hanoji. Zde si rozpomenul pouze na křestní jméno manželky žijící stále v České republice a uvedl, že ji viděl naposledy v roce 2008. Ačkoliv manželství stále trvá, v průběhu řízení bylo prokázáno, že manželství již neplní svůj účel. Stěžovatel si na manželku matně pamatuje a žádné další vazby stěžovatel nenamítal.

[22] Kasační soud ve svém rozsudku ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 122/2015 – 67, již v minulosti uzavřel že „[p]*okud jde o typovou intenzitu zásahu do soukromého a rodinného života cizince, jenž může být způsoben zrušením povolení k trvalému pobytu, je tato v zásadě mírnější než je tomu u potenciálního zásahu představovaného důsledky uložení správního vyhoštění či zamítnutí žádosti o udělení pobytového povolení.*“

[23] Správní orgán se soukromým a rodinným životem stěžovatele na území České republiky zabýval na straně 5 a 6 svého rozhodnutí, kde uvedl, že stěžovatel je sice stále v manželství s J. V., nicméně manželství již neplní svůj účel, neboť stěžovatel viděl svoji manželku naposledy v roce 2005. Ze správního řízení dále vyplynulo, že rodinné vazby stěžovatele na území České republiky nedosahují intenzity, která by byla ohrožena vycestováním stěžovatele.

[24] Jak se v této souvislosti pokusila stěžovateli ozřejmit i žalovaná, stěžovateli je toliko odnímán nejvyšší pobytový status na území České republiky – nic mu však nebrání iniciovat řízení o udělení některého jiného (vhodného) pobytového oprávnění.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] S ohledem na nedůvodnost všech stěžovatelových námitek Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[26] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v tomto řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady běžné administrativní činnosti, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. dubna 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu